

Katja Marasović

Ostava kasnoantičkog novca iz Dugopolja

A hoard of late antique coins from Dugopolje

Katja Marasović
HR, 21000 Split
Put Pazdigrada 11a
katjamarasov@gmail.com

UDK:737.1“03“(497.583Dugopolje)

Stručni članak

Primljeno: 2. 9. 2020.

Prihvaćeno: 24. 10. 2020.

Katja Marasović
Croatia, 21000 Split
Put Pazdigrada 11a
katjamarasov@gmail.com

UDC: 737.1“03“(497.583Dugopolje)

Professional paper

Received: 2 September 2020

Accepted: 24 October 2020

U radu je obrađena ostava kasnoantičkog novca iz 4. stoljeća. Ostava je pronađena 1905. godine u blizini crkve sv. Mihovila u Dugopolju. Sastoji se od 38 komada brončanog novca koji je kataloški obrađen prema carevima u čije su ime kovani. Zastupljena su tri cara: Konstans (*Flavius Julius Constans*), Konstancije II. (*Flavius Julius Constantius*) i Vetranton. S obzirom na stupanj očuvanosti 26 komada novca bilo je moguće preciznije determinirati, dok kod preostalih, zbog loše očuvanosti, istrošenosti te oštećenja korozijom to nije bilo moguće.

Cljučne riječi: rimski carski novac, kasnoantički novac, Dugopolje, Konstans, Konstancije II., Vetranton, kovnica Siscia, kovnica Thessalonica.

The paper presents a hoard of late antique coins from the 4th century. The hoard was discovered in 1905 near the church of St. Michael in Dugopolje. It consists of 38 pieces of bronze coins, catalogued by the emperors they were struck under. Three emperors are represented: Constans (*Flavius Julius Constans*), Constantius II (*Flavius Julius Constantius*), and Vetranton. Given the degree of preservation of 26 coin pieces, it was possible to identify them more precisely, unlike the rest, due to poor preservation, wear and corrosion damage.

Key words: Roman imperial coins, late antique coins, Dugopolje, Constans, Constantius II, Vetranton, Siscia mint, Thessalonica mint.

Naselje Dugopolje nalazi se u dalmatinskom zaleđu, svega 15 kilometara zračne linije sjeveroistočno od Splita.¹ U administrativnom ustroju pripada Splitsko-dalmatinskoj županiji te istoimenoj općini koja osim naselja Dugopolje obuhvaća i obližnja naselja Koprivno, Kotlenice i Lisku. Smješteno je na rubu dugog krškog polja, s čije se južne strane pružaju obronci Mosora, na istoku Mali Mosor, na sjeveru brda Orgus i Osoje, a na zapadu Kočinje brdo (sl. 1).

Zauzima iznimno povoljan geografski položaj, koji se najbolje ogleda u dobroj prometnoj povezanosti s unutrašnjošću i jadranskom obalom.² Plodno tlo, obilni hidrološki resursi dugopoljskog područja te prisutnost mineralnih sirovina u bližjoj okolici stvorili su povoljne uvjete za trajnije naseljavanje još od prapovijesnog razdoblja.³ Bogat prapovijesni materijal koji se čuva u fundusu Arheološkog muzeja u Splitu ukazuje na prisutnost ljudskih zajednica od neolitika do željeznog doba.⁴ Prapovijesne gradine potvrđene su na susjednim brdima Grubuša, Orgus, Gradina, Građenica u Dugopolju te na gradini u Kotlenicama, a vrlo vjerojatno su bili naseljeni i brežuljci u poljima, poput onoga na mjestu današnje crkve sv. Mihovila u Dugopolju.⁵ U blizini te crkve pronađena je ostava kasnoantičkog novca, tema ovog rada. Prije opisa same ostave spomenimo još da je prometno-strateško značenje položaja Dugopolja zamijećeno već u prapovijesti, a posebice do izražaja dolazi u doba Rimskog Carstva. Dugopolje je smješteno neposredno u salonitanskom zaleđu, samo 10 km zračne linije udaljeno od Salone, našlo se na putu prirodne komunikacije koja vodi od ušća rijeke Jadro, preko kliškog prijevoja pa dalje prema Sinjskom polju.⁶ Rimske ceste poznate sa solinskih natpisa prolazile su istom trasom, kroz kliški prijevoj, a zatim se na Klisu i dugopoljskoj visoravni granale u tri pravca.⁷ Rimska cesta (*a colonia Salonitana ad fines provinciae Illyrici*) koja je povezivala Salonu sa sjevernim granicama rimske Dalmacije, račvala se upravo kod mjesta Kapela u dva pravca. Jedan krak vodio je dalje prema sjeveru do granice, dok je drugi išao prema današnjim selima Liski, Bisku i Trilju, antičkom Tiluriju, gdje je bio gaz i most preko rijeke Cetine te se dalje nastavljao u pravcu Narone.⁸ U samom Dugopolju nije dokazano postojanje većeg naselja za vrijeme antike. Rimska je vojska zbog blizine legij-

The settlement of Dugopolje is located in the Dalmatian hinterland, only 15 kilometres north-east of Split as the crow flies.¹ It is part of the Split-Dalmatia County and the municipality of the same name, which, in addition to the settlement of Dugopolje, also includes the nearby settlements of Koprivno, Kotlenice and Liska. It is located on the edge of a long karst polje, with the slopes of Mosor on its southern side, Mali Mosor in the east, the hills of Orgus and Osoje in the north, and Kočinje brdo in the west (Fig. 1).

Its geographical position is exceptionally favourable, which is best reflected in good transport connections with the interior and the Adriatic coast.² Fertile soil, abundant hydrological resources of the Dugopolje area, and mineral raw materials in the vicinity have offered favourable conditions for permanent settlement ever since prehistoric times.³ The substantial prehistoric collection kept in the Archaeological Museum in Split indicates the presence of human communities from the Neolithic to the Iron Age.⁴ Prehistoric hill-forts have been confirmed on the neighbouring hills of Grubuša, Orgus, Gradina, Građenica in Dugopolje, and the hill-fort in Kotlenice. In addition, it is very likely that the hills in poljas were also inhabited, such as the one on the location of the present-day church of St. Michael in Dugopolje.⁵ The hoard of late antique coins, the subject of this paper, was found near that church. Before describing the hoard, let us add that the traffic and strategic significance of the position of Dugopolje had been identified as early as prehistoric times, and was especially valued in the time of the Roman Empire. Dugopolje is located directly in the Salonitan hinterland, only 10 km away from Salona as the crow flies, on the route of a natural communication line that leads from the mouth of the river Jadro, across the Klis pass and further towards Sinjsko polje.⁶ Roman roads known from the Solin inscriptions passed along the same route, through the Klis pass, and then branched off in three directions at Klis and on the Dugopolje plateau.⁷ The Roman road (*a colonia Salonitana ad fines provinciae Illyrici*) that connected Salona with the northern borders of Roman Dalmatia, forked in two directions exactly near the hamlet of Kapela. One branch led further north to the border, while the other ran to the present-day villages of Liska, Bisko and Trilj, ancient Tilurium, where there were a ford and a bridge over the river Cetina, and continued

1 Ovim putem želim zahvaliti svima koji su mi omogućili izdavanje ovog rada: bivšem ravnatelju višem kustosu Damiru Kliškiću, muzejskoj savjetnici Maji Bonačić Mandinić, višoj restauratorici Iki Prpa-Stojanac, višem fotografu Tonču Seseru, voditelju Knjižnice Arsenu Duplančiću te preminulom kolegi restauratoru Zoranu Podrugu.

2 Ožanić Roguljić, Miloglav 2018, str. 5.

3 Krizmanić, Prlj Šimić 2001, str. 13–28.

4 Kliškić 2001, str. 55–78.

5 Ožanić Roguljić, Miloglav 2018, str. 6.

6 Katić 2018, str. 268.

7 Bojanovski 1974, str. 52.

8 Cambi 2001, str. 79–80.

1 I would like to thank everyone who made the publication of this paper possible by their expertise and advice: Maja Bonačić Mandinić, museum adviser of the Numismatic Collection, Ika Prpa-Stojanac, senior preparator, Tonči Seser, senior photographer, Arsen Duplančić, Library manager, Zoran Podrug, preparator.

2 Ožanić Roguljić, Miloglav 2018, p. 5.

3 Krizmanić, Prlj Šimić 2001, pp. 13–28.

4 Kliškić 2001, pp. 55–78.

5 Ožanić Roguljić, Miloglav 2018, p. 6.

6 Katić 2018, p. 268.

7 Bojanovski 1974, p. 52.

Slika 1.
Karta s geografskim položajem Dugopolja

Figure 1.
Map showing the geographical position of Dugopolje

skog logora Tilurija na prostoru Dugopolja imala stacionirana odjeljenja konjaničkih jedinica, koje su najvjerojatnije služile za nadzor prometnih putova i cesta.⁹ Naime, za uspješno funkcioniranje prometnica bio je osiguran čitav niz popratnih objekata za potrebe vojske, poštanske službe i ostalih putnika. Uz ceste uređuju se prenočišta (*mansiones*), postaje za održavanje konja (*mutationes*), gostionice (*tabernae*) i kontrolni punktovi (*stationes*).¹⁰ Dva miljokaza¹¹ pronađena duž ovih prometnica, iako iz različitih razdoblja Rimskog Carstva, daju svjedočanstvo i uvid u održavanje prometnica koje su bile od iznimne važnosti za sigurnost Carstva, trgovinu i širenje ideja.

Ostava od 38 primjeraka brončanog novca 4. stoljeća pronađena je 6. veljače 1905. godine u, kako smo već rekli, Dugopolju. Pronašao ju je Petar Rogošić za vrijeme rada u polju, na mjestu zvanom Kolovoz, negdje na pola puta od župne crkve sv. Mihovila i ceste. Nađeni novac pokazao je i ponudio na otkup don Frani Buliću u Arheološkome muzeju u Splitu. Bulić je novac otkupio i podatke o nalazu zabilježio na listiću papira, koji je sačuvan jer je novac bio s njim umotan, i tako je ostao spremljen do današnjih dana. Ta Bulićeva bilješka jedini je

in the direction of Narona.⁸ There has been no evidence of a large settlement from the ancient times in Dugopolje proper. Due to the proximity of the legionary camp at Tilurium, the Roman army had cavalry units stationed in the Dugopolje area, most probably to monitor the local roads.⁹ Namely, to ensure smooth functioning of the roads, a number of ancillary structures were provided for the army, postal services and other passengers. Thus, along the roads there were lodgings (*mansiones*), horse-changing stations (*mutationes*), inns (*tabernae*), and check-points (*stationes*).¹⁰ Two milestones¹¹ discovered by these roads, though from different periods of the Roman Empire, give testimony and insight into the maintenance of roads that were of paramount importance to the security and trade of the Empire, as well as the spread of ideas.

The hoard with 38 bronze coins from the fourth century was discovered on 6 February 1905 in Dugopolje, as we have already noted. It was found by Petar Rogošić while he was working in a field, in the place called Kolovoz, approximately halfway between the parish church of St. Michael and the road. He showed the discovered coins to Don Frane Bulić and

9 Cambi 2001, str. 79.

10 Gogala, Radan, Ursić 2017, str. 17–18.

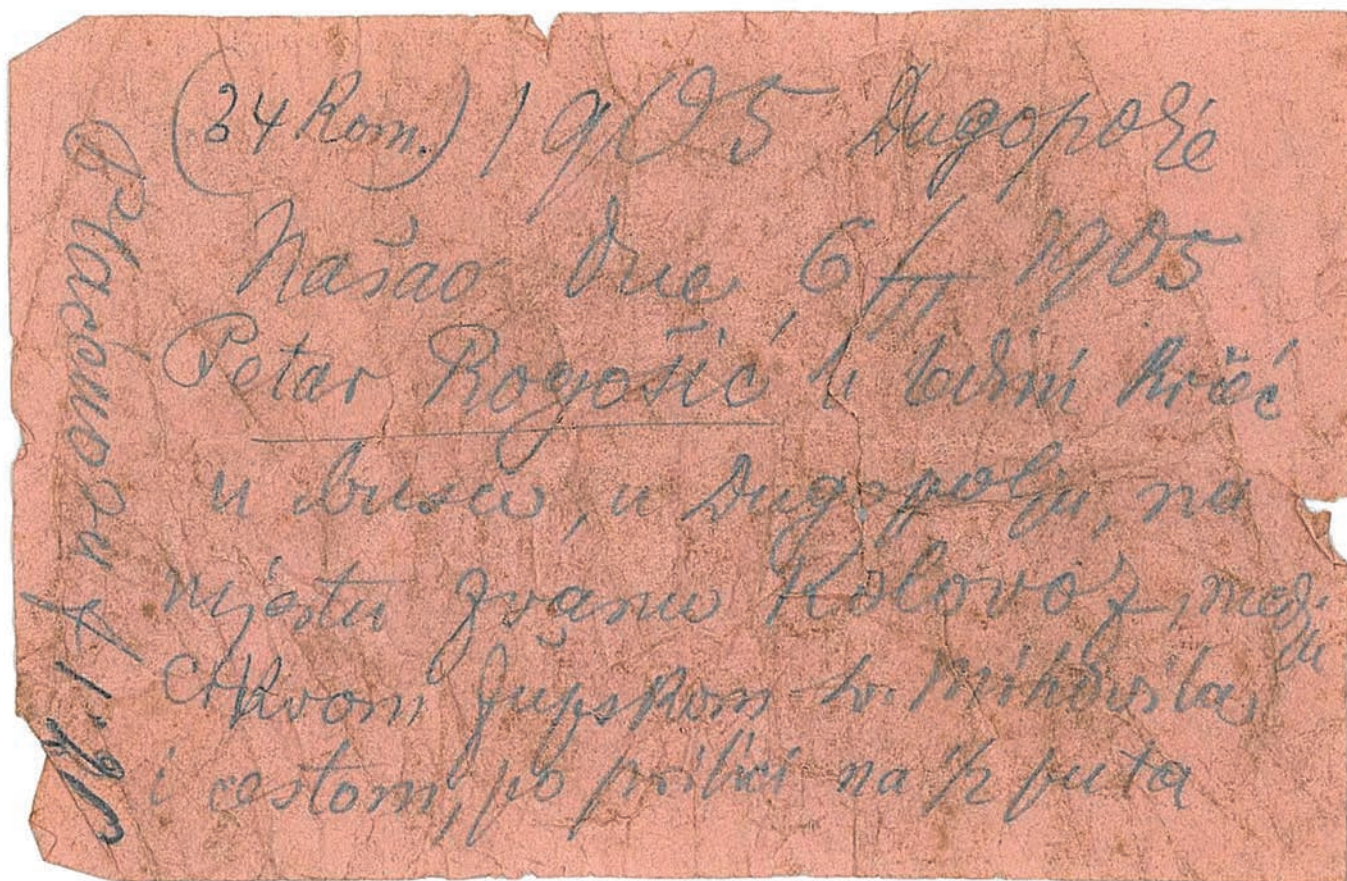
11 Abramić 1927, str. 139–155.

8 Cambi 2001, pp. 79–80.

9 Cambi 2001, p. 79.

10 Gogala, Radan, Ursić 2017, pp. 17–18.

11 Abramić 1927, pp. 139–155.

Slika 2.
Bilješka don Frane Bulića (foto: Zoran Podrug)

Figure 2.
Don Frane Bulić's note (photograph: Zoran Podrug)

podatak o ovom nalazu.¹² Iz spomenute bilješke još saznajemo da je novac otkupljen za Arheološki muzej u Splitu za 1,20 tadašnjih fjorina (sl. 2).

Iako je na bilješci navedena količina od 34 komada, ostava danas broji ukupno 38 komada novca. Moguće je da se ostava prvotno sastojala od veće količine novca, da nije u cijelosti ponuđena na otkup te da su naknadno otkupljena još četiri komada. Naime, nalaznici su običavali zadržavati kao uspomenu dio nađenog novca ili drugih predmeta, pa kasnije ipak prodati, no o tome u ovome slučaju nemamo podataka. Također, nemamo poznatih podataka ni o načinu pohrane novca; je li kao obično bio spremljen u kakav metalni ili keramički čup, ili je možda u kožnoj vrećici sakriven izravno u zemlju, među kamenjem, na nekom mjestu koje se poslije moglo lako prepoznati po nečemu specifičnom. Ova ostava predstavlja prvu, do sada zabilježenu ostavu kasnoantičkog novca na širem dugopoljskom području. Na ovom području pronađena su još dva

offered him to purchase them at the Archaeological Museum in Split. Bulić bought the coins and recorded the information about the find on a piece of paper, which is preserved because the coins have been wrapped with it, and has remained stored like that to this day. This note made by Bulić is the only information about this find.¹² The note also indicates that the coins were purchased for the Archaeological Museum in Split for 1.20 florins (Fig. 2).

Although 34 pieces are recorded in the note, the hoard today numbers a total of 38 coins. It is possible that the hoard originally comprised a larger number of coins, that it was not complete when offered for purchase, and that four more pieces were bought subsequently. Namely, the finders used to keep some discovered coins or other items as souvenirs, but would nevertheless sell them later. In this case, we have no such information. In addition, there is no known information on the manner the coins were stored either: as usual, in a met-

12 Tekst bilješke glasi: (34 kom.) / 1905 Dugopolje Našao dne 6/II 1905 Petar Rogošić u ledini krčać u busu, u Dugopolju, na mjestu zvanu Kolo-voz, među crkvom, župskom sv. Mihovila i cestom, po prilici na ½ puta. Plaćeno su f 1.20

12 The note reads as follows: (34 pcs.) / 1905 Dugopolje Found on 6/2/1905 by Petar Rogošić in the field while grubbing up roots, in Dugopolje, at the place called Kolo-voz, between the parish church of St. Michael and the road, approximately halfway. 1.20 F has been paid.

skupna nalaza novca, iako ne datiraju u razdoblje kasne antike svakako su vrijedna spomena. Oni se čuvaju u Arheološkome muzeju u Splitu. Prvi nalaz predstavlja ostava pronađena 1946. godine u neposrednoj okolici Dugopolja, na Kočinjem brdu. Ostava je pronađena za izvođenja radova na novoj telefonskoj trasi Split-Vaganj, u blizini stare rimske ceste. U njoj se nalazi 229 komada novca, datiranih od druge polovice 1. do druge polovice 2. stoljeća, odnosno od Vespazijana do Antonina.¹³ Drugi nalaz predstavlja ostava pronađena u naselju, na položaju zvanom Rkaški krč. Pronašao ju je seljak Jakov Čipčić za vrijeme rada u polju, 1941. godine. Ostava se sastoji od 148 komada, uglavnom pseudoantoninijana.¹⁴ Navedene ostave rezultat su slučajnih nalaza, a iskopane su tijekom građevinskih ili poljodjelskih radova. Za nalaz čak triju ostava novca na dugopoljskom području možemo zahvaliti upravo njegovu geografskom položaju, blizini antičke Salone i rimskog logora Tilurija te antičkim cestama koje su povezivale središte provincije Dalmacije s manjim i većim okolnim naseljima pa sve do sjevernih granica Carstva. Putujući antičkim cestama, brojni putnici, obrtnici, trgovci i vojnici u vrijeme određenih opasnosti zakopali bi svoje dragocjenosti u neposrednoj blizini cesta. Pronađeni nalazi tipičan su primjer takve prakse poznate još od pretpovijesnih vremena.

Ostave 4. stoljeća na području Dalmacije pronađene su još na sljedećim lokalitetima: Mačja greda (Zrmanja, Gospić),¹⁵ Šolta (Split),¹⁶ Jadransko more (44°18'10", 14°52'20"),¹⁷ Gospin otok (Solin),¹⁸ Radovin (Ražanac, Zadar),¹⁹ Solin,²⁰ Gripe (Split),²¹ Resnik²² i Remetin vrt (Stari Grad na Hvaru).²³

Kako je prije spomenuto, u ostavi ima 38 komada brončanog novca iz 4. stoljeća. Svi su veličine AE3. Zastupljeno je po jedanaest primjeraka novca Konstansa (337. – 350. i Konstancija II. (337. – 361.), četiri primjerka novca cara Vetrana (350.), te dvanaest primjeraka novca za koje se ne može sigurno tvrditi kojem caru pripadaju. Prema njihovim donekle sačuvanim reversima zaključujemo da pripadaju nekom od ova tri spomenuta cara (sl. 3, 4).

Novčane reforme koje je započeo Dioklecijan krajem 3. stoljeća nastavio je Konstantin I. početkom 4. stoljeća, točnije 307. i 312. godine. Njegove reforme samo su nakratko zaustavile ekonomsko opadanje, koje se nastavlja još iz 3. stoljeća. Nakon smrti Konstantina Velikog 337. godine carsku vlast

al or ceramic jar, or perhaps hidden underground in a leather bag, among the stones, in a place that could be easily identified by some specific detail. This hoard represents the first recorded hoard of late antique coins in the greater Dugopolje area. Two more group finds of coins have been found in this area, albeit not from the period of late antiquity. Still, they are certainly worth mentioning. They are kept at the Archaeological Museum in Split. The first find is a hoard discovered in 1946 in the immediate vicinity of Dugopolje, on Kočinje brdo. The hoard was found during the works on the new telephone lines from Split to Vaganj, near the old Roman road. It comprises 229 coins, dated from the second half of the first to the second half of the second century, viz. from Vespasian to Antoninus.¹³ The second find is a hoard discovered in a settlement at the location called Rkaški krč. It was found by the peasant Jakov Čipčić while working in the field in 1941. The hoard consists of 148 coins, mostly pseudo-antoninians.¹⁴ These hoards were chance finds, unearthed during construction or agricultural works. As many as three hoards have been found in the Dugopolje area thanks to its geographical location, the proximity of ancient Salona and the Roman camp at Tilurium and ancient roads that connected the centre of the province of Dalmatia with small and large surrounding settlements as far as the northern borders of the Empire. When travelling the ancient roads, many a journeyer, artisan, merchant and soldier would bury their valuables in times of certain dangers in the immediate vicinity of the roads. The unearthed finds are typical examples of such a practice, known ever since prehistoric times.

The fourth-century hoards in Dalmatia have also been found at the following sites: Mačja greda (Zrmanja, Gospić),¹⁵ Šolta (Split),¹⁶ the Adriatic Sea (44°18'10", 14°52'20"),¹⁷ Gospin otok (Solin),¹⁸ Radovin (Ražanac, Zadar),¹⁹ Solin,²⁰ Gripe (Split),²¹ Resnik²², and Remetin vrt (Stari Grad on Hvar).²³

As mentioned earlier, the hoard comprises 38 bronze coins from the fourth century. They are all AE3. There are eleven coins of Constans (337–350) and eleven of Constantius II (337–361), four coins of Emperor Vetrano (350), and twelve coins for which the emperors they were struck under cannot be identified with certainty. According to their comparatively preserved reverses, we can conclude that they belong to one

13 Rendić-Miočević 1950, str. 240–256.

14 Rendić-Miočević 1950, str. 266–276.

15 Mirnik 1981, str. 80.

16 Mirnik 1981, str. 82.

17 Nađ 2012, str. 407.

18 Dukat 1997, str. 125–128.

19 Nađ 2012, str. 409.

20 Nađ 2012, str. 410.

21 Nađ 2012, str. 411.

22 Ilkić 2019, str. 21–22.

23 Bonačić Mandinić 2017, str. 173–187.

13 Rendić-Miočević 1950, pp. 240–256.

14 Rendić-Miočević 1950, pp. 266–276.

15 Mirnik 1981, p. 80.

16 Mirnik 1981, p. 82.

17 Nađ 2012, p. 407.

18 Dukat 1997, pp. 125–128.

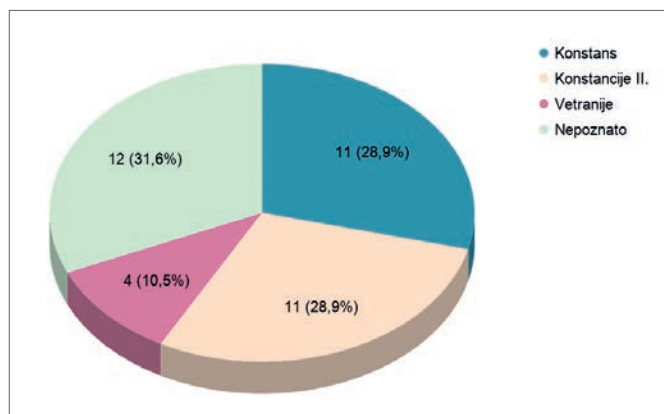
19 Nađ 2012, p. 409.

20 Nađ 2012, p. 410.

21 Nađ 2012, p. 411.

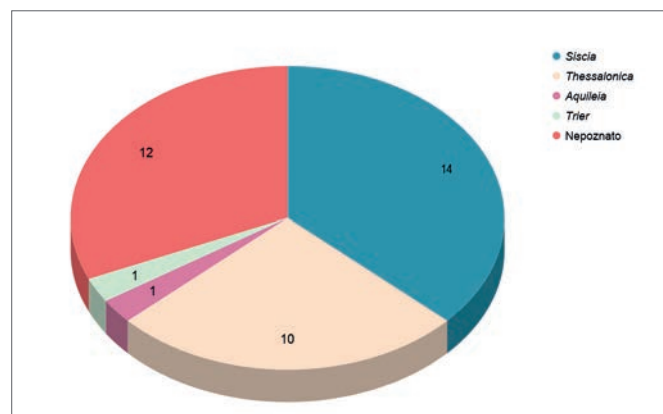
22 Ilkić 2019, pp. 21–22.

23 Bonačić Mandinić 2017, pp. 173–187.

Slika 3.
Zastupljenost novca prema carevima (izradila: K. Marasović)

Figure 3.
Distribution of coins by emperors (prepared by: K. Marasović)

Slika 4.
Zastupljenost novca prema kovnicama (izradila: K. Marasović)

Figure 4.
Distribution of coins by mints (prepared by: K. Marasović)

podijelili su njegovi sinovi: Konstantin II., Konstans i Konstancije II. Godine 348. carevi Konstans i Konstancije II. provode monetarnu reformu kojom se kuje novac veličine AE3, s karakterističnom legendom FEL(*icum*) TEMP(*orum*) REPARATIO. Na reversu se nalaze sljedeći prikazi: *feniks* kao simbol obnove; car koji plovi na galiji i vojnik koji kopljem probada palog konjanika.²⁴ Prihvaćanjem kršćanstva, u 4. stoljeću kršćanski detalji se javljaju i na novcu. Vladar sada kao znak nove vjere drži labarum s kristogramom. Na emisijama novca careva Konstansa i Konstancija II. i dalje se pretežno odražavaju vojni elementi. Novac Konstansa iz ostave na aversima ima prikaz careva poprsja s dijademom na glavi i legendom DN CONSTANS P F AVG. Svi primjerci na reversu nose legendu FEL TEMP REPARATIO. Kod četiri primjerka na reversu se nalazi prikaz cara u vojničkoj odjeći na brodu, on drži feniksa na globusu i zastavu s kristogramom dok na krmi sjedi Viktorija i upravlja brodom. Na pet primjeraka prikazan je feniks na gomili kamenja. Prikaz feniksa na pogrebnoj lomači zastupljen je jednim primjerkom. Za jedan primjerak ne može se odrediti prikaz na reversu zbog loše sačuvanosti. Od kovnica zastupljene su Siscija sa sedam primjeraka, Tesalonika s dva primjerka, te Akvileja i Trier, svaka sa po jednim primjerkom. Na aversima novca cara Konstancija II. nalazi se prikaz careva poprsja s dijademom na glavi i legendom DN CONSTANTIVS P F AVG. Na reversu se kod deset primjeraka javlja legenda FEL TEMP REPARATIO, a na jednom je legenda VIRTVS AVGVSTORVM. Na sedam primjeraka za Konstancija II. na reversu se nalazi prikaz cara u vojničkoj odjeći na brodu, kako drži feniksa na globusu i zastavu s kristogramom, a na krmi sjedi Viktorija. Feniks je prikazan na tri primjerka. Novci potječu iz kovnica u Sisciji, četiri primjerka, i Tesaloniki, također četiri primjerka. S četiri primjerka zastupljen je novac

of the three mentioned emperors (Figs. 3 and 4).

The monetary reforms initiated by Diocletian at the end of the third century were continued by Constantine I at the beginning of the fourth century, more precisely in AD 307 and 312. His reforms only briefly halted the economic decline, which had continued since the third century. After the death of Constantine the Great in 337, the imperial power was divided by his sons: Constantine II, Constans and Constantius II. In 348, the emperors Constans and Constantius II implemented a monetary reform, whereby AE3 coins were minted, with the characteristic legend FEL(*icum*) TEMP(*orum*) REPARATIO. The reverse contained the following depictions: a phoenix as a symbol of renewal, an emperor on a galley, and a soldier stabbing a fallen horseman with a spear.²⁴ With the adoption of Christianity in the fourth century, Christian motifs started appearing on coins. The ruler was then holding a labarum with a Christogram as a sign of the new faith. The issues of the emperors Constans and Constantius II were still depicting mostly military motifs. On the obverse sides of Constans' coins from the hoard there is a depiction of the emperor's bust with a diadem on his head and the legend DN CONSTANS P F AVG. All pieces bear the legend FEL TEMP REPARATIO on the reverse. On the reverse of four specimens there is a depiction of the emperor in military dress on a ship, holding a phoenix on a globe and a banner with a Christogram, with Victory sitting at the stern and steering the ship. Five specimens depict a phoenix on a pile of rocks. A phoenix on a funeral pyre is represented on one coin. The depiction on the reverse of one piece cannot be identified due to poor preservation. With respect to mints, seven specimens are from Siscia, two are from Thessalonica, and one each from Aquileia and Trier respectively. On

24 RIC VIII, str. 35–38.

24 RIC VIII, pp. 35–38.

cara Vetraniona. Na aversima se nalazi prikaz careva poprsja s dijademom i legendom D N VETRAN IO P F AVG. Svi primjerci na reversu nose legendu VIRTVS EXERCITVM, a car je prikazan u vojničkoj odori, u desnoj ruci drži zastavu s kristogramom dok mu je lijeva ruka položena na štit. Za vrijeme njegove vladavine novac je kovan u Sisciji i Tesaloniki.²⁵ Sva četiri primjerka iz dugopoljske ostave potječu iz kovnice u Tesaloniki. S obzirom na carevu kratkotrajnu vladavinu, njegov novac nije čest nalaz. U Dalmaciji je pronađen još u Aseriji, Dubrovniku, Hvaru, Ivoševcima, Novalji i Senju.²⁶

Rezimirajući podatke o dugopoljskoj ostavi iz 4. stoljeća, možemo ponovo istaknuti da je nađena 1905. godine u blizini crkve sv. Mihovila u Dugopolju. Sadrži 38 komada novca veličine AE3. Ostavu je za Arheološki muzej u Splitu otkupio don Frane Bulić. U ostavi je zastupljen novac vladara Konstansa, Konstancija II. i Vetraniona. Novac se datira u dosta usko vremensko razdoblje, odnosno kovan je u razdoblju od 348. do 350. godine. To je razdoblje velike ekonomske krize unutar Carstva i čestih monetarnih reformi. Većina novca potječe iz zapadnih kovnica: Siscije, Trier i Akvileje, a zastupljeni su primjerci i iz istočne kovnice Tesalonike. U ostavi prevladava novac s legendom FEL(icium) TEMP(orum) REPARATIO te prikazima feniksa i cara na galiji. Brončani novac Konstansa i Konstancija čest je nalaz na našim područjima, dok novac Vetraniona, koji je vladao svega deset mjeseci, spada u rjeđe nalaze.

S obzirom na količinu novca i nominale možemo pretpostaviti da se radi o skromnoj ušteđevini nepoznatog pojedinca, koja je pohranjena u vrijeme određene nesigurnosti. Ipak, nalaz ostave pridonosi upotpunjavanju numizmatičke slike Dalmacije sredinom 4. stoljeća. Ujedno treba istaknuti da predstavlja prvu do sada zabilježenu ostavu novca 4. stoljeća iz Dugopolja, neposrednog salonitanskog zaleđa.

the obverse sides of the coins struck under Emperor Constantius II there is a depiction of the emperor's bust with a diadem on his head and the legend DN CONSTANTIVS P F AVG. On the reverse of ten pieces there is the legend FEL TEMP REPARATIO appears, while one bears the legend VIRTVS AVGVSTORVM. On the reverse of seven coins struck under Constantius II there is a depiction of the emperor in military dress on a ship, holding a phoenix on a globe and a banner with a Christogram, with Victory sitting at the stern. A phoenix is represented on three pieces. Four coins originate from the mint in Siscia, while another four are from Thessalonica. Emperor Vetranio's coins are represented by four pieces. On their obverse sides there is a depiction of the emperor's bust with a diadem and the legend D N VETRAN IO P F AVG. On the reverse of all coins there is the legend of VIRTVS EXERCITVM, and the emperor is depicted in military dress, holding a flag with a Christogram in his right hand while his left hand is resting on a shield. During his reign, coinage was minted in Siscia and Thessalonica.²⁵ All four specimens from the Dugopolje hoard originate from the mint in Thessalonica. Given the emperor's short reign, his coinage is not a common find. In Dalmatia, it has been discovered in Asseria, Dubrovnik, Hvar, Ivoševci, Novalja, and Senj.²⁶

Summing up the information on the Dugopolje hoard from the fourth century, we can reiterate that it was found in 1905 near the church of St. Michael in Dugopolje. It comprises 38 AE3 coins. The hoard was purchased for the Archaeological Museum in Split by Don Frane Bulić. The hoard contains coins of the emperors Constans, Constantius II, and Vetranio. The coins are dated to a very narrow period of time, i.e. it was minted in the period from AD 348 to 350. It was a period of great economic crisis in the Empire and frequent monetary reforms. Most of the coins originate from western mints: Siscia, Trier and Aquileia, but there are also pieces from the eastern mint of Thessalonica. The most common coins in the hoard have the legend FEL(icium) TEMP(orum) REPARATIO and depictions of a phoenix and the emperor on a galley. The bronze coins of Constans and Constantius are common finds in our areas, while the coins of Vetranio, who ruled for only ten months, are rarer.

Considering the amount and the denominations, we can assume that it was an unknown person's modest savings, stored at a time of some uncertainty. Nevertheless, the hoard contributes to the completion of the numismatic picture of Dalmatia in the mid-fourth century. At the same time, it should be pointed out that it represents the first recorded hoard of fourth-century coins from Dugopolje, in the immediate Salonitan hinterland.

²⁵ RIC VIII, str. 44.

²⁶ Ilkić 2019, str. 20.

²⁵ RIC VIII, p. 44.

²⁶ Ilkić 2019, p. 20.

Katalog

1. Konstans, 337. – 350., kovnica *Siscia*, 348. – 350.
AE3, 19×20 mm, 2,25 g, 180°
Av/ DN CONSTANS P F AVG, poprsje cara s dijademom d., u točkastoj kružnici.
Rv/ FEL TEMP REPARATIO, feniks d., stoji na gomili kame-
nja, ima zrakastu krunu, u odsječku E SIS u točkastoj
kružnici.
RIC VIII, 241.
Inv. br. AMS 20526

Catalogue

1. Constans, AD 337–350, *Siscia* mint, AD 348–350.
AE3, 19×20 mm, 2.25 g, 180°
Obv. DN CONSTANS P F AVG, bust of emperor with dia-
dem right, in dotted circle.
Rev. FEL TEMP REPARATIO, phoenix right, standing on pile
of rocks, with radial crown, E SIS in exergue, in dotted
circle.
RIC VIII, 241.
Inv. No. AMS 20526

2. Konstans, 337. – 350., kovnica *Thessalonica*, 348. – 350.
AE3, 19×18 mm, 2,91 g, 0°
Av/ DN CONSTANS P F AVG, poprsje cara s dijademom d., u točkastoj kružnici.
Rv/ FEL TEMP REPARATIO, car u vojničkoj odjeći l., na bro-
du, drži feniksa na globusu i zastavu s kristogramom, na
krmi sjedi Viktorija i upravlja brodom, u odsječku TESA, u
točkastoj kružnici.
RIC VIII, 120.
Inv. br. AMS 20527

2. Constans, AD 337–350, *Thessalonica* mint, AD 348–350.
AE3, 19×18 mm, 2.91 g, 0°
Obv. DN CONSTANS P F AVG, bust of emperor with dia-
dem right, in dotted circle.
Rev. FEL TEMP REPARATIO, emperor in military dress left,
on ship, holding phoenix on globe and banner with Chris-
togram, Victory sitting at stern and steering ship, TESA in
exergue, in dotted circle.
RIC VIII, 120.
Inv. No. AMS 20527

3. Konstans, 337. – 350., kovnica *Siscia*, 348. – 350.
 AE3, 19×19 mm, 1,93 g, 180°
 Av/ DN CONSTANS P F AVG, poprsje cara s dijademom d., u točkastoj kružnici.
 Rv/ FEL TEMP REPARATIO, feniks d., stoji na gomili kamenja, ima zrakastu krunu, u odsječku A SIS ●, u točkastoj kružnici.
 RIC VIII, 232.
 Inv. br. AMS 20528

3. Konstans, AD 337–350, *Siscia* mint, AD 348–350.
 AE3, 19×19 mm, 1.93 g, 180°
 Obv. DN CONSTANS P F AVG, bust of emperor with diadem right, in dotted circle.
 Rev. FEL TEMP REPARATIO, phoenix right, stands on pile of rocks, with radial crown, A SIS ● in exergue, in dotted circle.
 RIC VIII, 232.
 Inv. No. AMS 20528

4. Konstans, 337. – 350., kovnica *Siscia*, 348. – 350.
 AE3, 19×19 mm, 2,40 g, 0°
 Av/ DN CONSTANS P F AVG, poprsje cara s dijademom d., u točkastoj kružnici.
 Rv/ FEL TEMP REPARATIO, feniks d., stoji na gomili kamenja, ima zrakastu krunu, u odsječku ↯SIS, u točkastoj kružnici.
 RIC VIII, 249.
 Inv. br. AMS 20529

4. Konstans, AD 337–350, *Siscia* mint, AD 348–350.
 AE3, 19×19 mm, 2.40 g, 0°
 Obv. DN CONSTANS P F AVG, bust of emperor with diadem right, in dotted circle.
 Rev. FEL TEMP REPARATIO, phoenix right, standing on pile of rocks, with radial crown, ↯SIS in exergue, in dotted circle.
 RIC VIII, 249.
 Inv. No. AMS 20529

5. Konstans, 337. – 350., kovnica *Aquileia*, 348. – 350.
AE3, 18×17 mm, 1,97 g, 180°
Av/ DN CONSTANS P F AVG, poprsje cara s dijademom d., u točkastoj kružnici.
Rv/ FEL TEMP REPARATIO, car u vojničkoj odjeći l., na brodu, drži feniksa na globusu i zastavu s kristogramom, na krmi sjedi Viktorija i upravlja brodom, u odsječku AQS, u točkastoj kružnici.
RIC VIII, 108.
Inv. br. AMS 20530

5. Constans, AD 337–350, *Aquileia* mint, AD 348–350.
AE3, 18×17 mm, 1.97 g, 180°
Obv. DN CONSTANS P F AVG, bust of emperor with diadem right, in dotted circle.
Rev. FEL TEMP REPARATIO, emperor in military dress left, on ship, holding phoenix on globe and banner with Christogram, Victory sitting at stern and steering ship, AQS in exergue, in dotted circle.
RIC VIII, 108.
Inv. No. AMS 20530

6. Konstans, 337. – 350., kovnica *Siscia*, 348. – 350.
AE3, 19×18mm, 1,99 g, 180°
Av/ DN CONSTANS PF AVG, poprsje cara d.
Rv/ FEL TEMP REPARATIO, feniks d., stoji na gomili kamernja, ima zrakastu krunu, u odsječku A SIS.
RIC VIII, 228.
Inv. br. AMS 20531

6. Constans, AD 337–350, *Siscia* mint, AD 348–350.
AE3, 19×18mm, 1.99 g, 180°
Obv. DN CONSTANS PF AVG, bust of emperor right.
Rev. FEL TEMP REPARATIO, phoenix right, standing on pile of rocks, with radial crown, A SIS in exergue.
RIC VIII, 228.
Inv. No. AMS 20531

7. Konstans, 337. – 350., kovnica *Siscia*, 348. – 350.
 AE3, 19×19mm, 2,29 g, 180°
 Av/ DN CONSTANS PF AVG, poprsje cara d.
 Rv/ FEL TEMP REPARATIO, feniks d., stoji na pogrebnoj
 lomači, ima zrakastu krunu, u odsječku E SISϞ.
 RIC VIII, 241
 Inv. br. AMS 20532

7. Konstans, AD 337–350, *Siscia* mint, AD 348–350.
 AE3, 19×19mm, 2.29 g, 180°
 Obv. DN CONSTANS PF AVG, bust of emperor right.
 Rev. FEL TEMP REPARATIO, phoenix right, standing on
 funeral pyre, with radial crown, E SISϞ in exergue.
 RIC VIII, 241
 Inv. No. AMS 20532

8. Konstans, 337. – 350., kovnica *Thessalonica*, 348. – 350.
 AE3, 17×18 mm, 1,84 g, 0°
 Av/ CONST(A) NS P F AVG, poprsje cara d.
 Rv/ (FEL TEMP RE)PARATIO, car u vojničkoj odjeći l., na
 brodu, na krmi sjedi Viktorija i upravlja brodom, u odsječku
 TES (A?).
 RIC VIII, 119, 120 ili 121
 Inv. br. AMS 20533

8. Konstans, AD 337–350, *Thessalonica* mint, AD 348–350.
 AE3, 17×18 mm, 1.84 g, 0°
 Obv. CONST(A) NS P F AVG, bust of emperor right.
 Rev. (FEL TEMP RE)PARATIO, emperor in military dress left,
 on ship, Victory sitting at stern and steering ship, TES (A?)
 in exergue.
 RIC VIII, 119, 120 or 121
 Inv. No. AMS 20533

9. Konstans, 337. – 350., kovnica *Siscia*, 348. – 350.
AE3, 17×19 mm, 2,33 g, 180°
Av/ DN CONSTANS PF AVG, poprsje cara d.
Rv/ FEL TEMP REPARATIO, feniks d., stoji na gomili kame-
nja, ima zrakastu krunu, u odsječku A SIS ●.
RIC VIII, 232
Inv. br. AMS 20534

9. Constans, AD 337–350, *Siscia* mint, AD 348–350.
AE3, 17×19 mm, 2.33 g, 180°
Obv. DN CONSTANS PF AVG, bust of emperor right.
Rev. FEL TEMP REPARATIO, phoenix right, standing on pile
of rocks, with radial crown, A SIS ● in exergue.
RIC VIII, 232
Inv. No. AMS 20534

10. Konstans, 337. – 350., kovnica *Siscia*.
AE3, 18×18 mm, 2,11 g, 180,°
Av/ (DN CONSTA) NS P F AVG, poprsje cara s dijademom d.
Rv/ (FEL TEMP REPA)RATIO, car u vojničkoj odjeći l., na
brodu, drži feniksa na globusu i zastavu s kristogramom, na
krmi sjedi Viktorija i upravlja brodom, u odsječku A SIS ●.
RIC VIII ?
Inv. br. AMS 20535

10. Constans, AD 337–350, *Siscia* mint.
AE3, 18×18 mm, 2.11 g, 180,°
Obv. (DN CONSTA) NS P F AVG, bust of emperor with
diadem right.
Rev. (FEL TEMP REPA)RATIO, emperor in military dress left,
on ship, holding phoenix on globe and banner with Chris-
togram, Victory sitting at stern and steering ship, A SIS ●
in exergue.
RIC VIII?
Inv. No. AMS 20535

11. Konstans, 337. – 350., kovnica *Trier*
 AE3, 18×17mm, 3,19 g, 180°
 Av/ DN CONSTANS P F AVG, poprsje cara s dijademom d., u točkastoj kružnici.
 Rv/ FEL T(EMP) (REPARA)TIO, prikaz oštećen, u odsječku TRP.
 RIC VIII ?
 Inv. br. AMS 20536

11. Constans, AD 337–350, *Trier* mint
 AE3, 18×17mm, 3.19 g, 180°
 Obv. DN CONSTANS P F AVG, bust of emperor with diadem right, in dotted circle.
 Rev. FEL T(EMP) (REPARA)TIO, depiction damaged, TRP in exergue.
 RIC VIII?
 Inv. No. AMS 20536

12. Konstancije II, 337. – 361., kovnica *Thessalonica*, 348. – 350.
 AE3, 18×20 mm, 1,71 g, 180°
 Av/ DN CONSTANTIVS P F AVG, poprsje cara s dijademom d., u točkastoj kružnici.
 Rv/ FEL TEMP REPARATIO, car u vojničkoj odjeći l., na brodu, drži feniksa na globusu i zastavu s kristogramom, na krmi sjedi Viktorija i upravlja brodom, u odsječku TESA, u točkastoj kružnici.
 RIC VIII, 119.
 Inv. br. AMS 20537

12. Constantius II, AD 337–361, *Thessalonica* mint, AD 348–350.
 AE3, 18×20 mm, 1.71 g, 180°
 Obv. DN CONSTANTIVS P F AVG, bust of emperor with diadem right, in dotted circle.
 Rev. FEL TEMP REPARATIO, emperor in military dress left, on ship, holding phoenix on globe and banner with Christogram, Victory sitting at stern and steering ship, TESA in exergue, in dotted circle.
 RIC VIII, 119.
 Inv. No. AMS 20537

13. Konstancije II, 337. – 361., kovnica *Thessalonica*, 348. – 350. AE3, 18×19 mm, 1,27 g, 0°
Av/ DN CONSTANTIVS P F AV(G); poprsje cara s dijademom d., u točkastoj kružnici.
Rv/ FEL TEMP REPARATIO, car u vojničkoj odjeći l., na brodu, drži feniksa na globusu i zastavu s kristogramom, na krmi sjedi Viktorija i upravlja brodom, u odsječku TESA, u točkastoj kružnici.
RIC VIII, 119.
Inv. br. AMS 20538

13. Constantius II, AD 337–361, *Thessalonica* mint, AD 348–350.
AE3, 18×19 mm, 1.27 g, 0°
Obv. DN CONSTANTIVS P F AV(G); bust of emperor with diadem right, in dotted circle.
Rev. FEL TEMP REPARATIO, emperor in military dress left, on ship, holding phoenix on globe and banner with Christogram, Victory sitting at stern and steering ship, TESA in exergue, in dotted circle.
RIC VIII, 119.
Inv. No. AMS 20538

14. Konstancije II, 337. – 361., kovnica *Thessalonica*, 348. – 350. AE3, 19×19 mm, 2,45 g, 180°
Av/ DN CONSTANTIVS P F AVG, poprsje cara s dijademom d., u točkastoj kružnici.
Rv/ FEL TEMP REPARATIO, car u vojničkoj odjeći l., na brodu, drži feniksa na globusu i zastavu s kristogramom, na krmi sjedi Viktorija i upravlja brodom, u odsječku TESE, u točkastoj kružnici.
RIC VIII, 119.
Inv. br. AMS 20539

14. Constantius II, AD 337–361, *Thessalonica* mint, AD 348–350.
AE3, 19×19 mm, 2.45 g, 180°
Obv. DN CONSTANTIVS P F AVG, bust of emperor with diadem right, in dotted circle.
Rev. FEL TEMP REPARATIO, emperor in military dress left, on ship, holding phoenix on globe and banner with Christogram, Victory sitting at stern and steering ship, TESE in exergue, in dotted circle.
RIC VIII, 119.
Inv. No. AMS 20539

15. Konstancije II, 337. – 361., kovnica *Thessalonica*, 348. – 350.
AE3, 17×19 mm, 2,60 g, 180°
Av/ DN CONSTANTIVS P F AVG, poprsje cara s dijademom d., u točkastoj kružnici.
Rv/ FEL TEMP REPARATIO, car u vojničkoj odjeći I, na brodu, drži feniksa na globusu i zastavu s kristogramom, na krmu sjedi Viktorija upravljajući brodom, u odsječku TESA, u točkastoj kružnici.
RIC VIII, 119.
Inv. br. AMS 20540

15. Constantius II, AD 337–361, *Thessalonica* mint, AD 348–350.
AE3, 17×19 mm, 2.60 g, 180°
Obv. DN CONSTANTIVS P F AVG, bust of emperor with diadem right, in dotted circle.
Rev. FEL TEMP REPARATIO, emperor in military dress left, on ship, holding phoenix on globe and banner with Christogram, Victory sitting at stern and steering ship, TESA in exergue, in dotted circle.
RIC VIII, 119.
Inv. No. AMS 20540

16. Konstancije II, 337. – 361., kovnica *Siscia*, 348. – 350.
AE3, 18×19 mm, 2,51 g, 180°
Av/ DN CONSTANTIVS P F AVG, poprsje cara s dijademom d.
Rv/ FEL TEMP REPARATIO, feniks d., stoji na gomili kamenja, ima zrakastu krunu, u odsječku E SIS
RIC VIII, 227
Inv. br. AMS 20541

16. Constantius II, AD 337–361, *Siscia* mint, AD 348–350.
AE3, 18×19 mm, 2.51 g, 180°
Obv. DN CONSTANTIVS P F AVG, bust of emperor with diadem right.
Rev. FEL TEMP REPARATIO, phoenix right, standing on pile of rocks, with radial crown, E SIS in exergue.
RIC VIII, 227
Inv. No. AMS 20541

17. Konstancije II, 337. – 361., kovnica *Siscia*.
AE3, 18×18 mm, 1,80 g, 0°
Av/ DN CO(NSTAN)TIVS P F AVG, poprsje cara s dijademom d.
Rv/ FEL T(EMP REPA)RATIO feniks d., stoji na gomili kame-
nja, ima zrakastu krunu, u odsječku SIS
RIC VIII ?
Inv. br. AMS 20542

17. Constantius II, AD 337–361, *Siscia* mint.
AE3, 18×18 mm, 1.80 g, 0°
Obv. DN CO(NSTAN)TIVS P F AVG, bust of emperor with
diadem right.
Rev. FEL T(EMP REPA)RATIO phoenix right, standing on
pile of rocks, with radial crown, SIS in exergue.
RIC VIII?
Inv. No. AMS 20542

18. Konstancije II, 337. – 361., kovnica nepoznata
AE3, 18×18 mm, 2,23 g, 0°
Av/ (DN CONSTAN) TIVS PF AVG, poprsje cara s dijademom d.
Rv/ legenda nije čitljiva, car u vojničkoj odjeći l., na brodu,
drži feniksa na globusu i zastavu s kristogramom, na krmi
sjedi Viktorija i upravlja brodom.
RIC VIII ?
Inv. br. AMS 20543

18. Constantius II, AD 337–361, mint unknown
AE3, 18×18 mm, 2.23 g, 0°
Obv. (DN CONSTAN) TIVS PF AVG, bust of emperor with
diadem right.
Rev. Legend illegible, emperor in military dress left, on
ship, holding phoenix on globe and banner with Christo-
gram, Victory sitting at stern and steering ship.
RIC VIII?
Inv. No. AMS 20543

19. Konstancije II, 337. – 361., kovnica *Siscia*, 19. siječnja – 25. prosinca 350.
AE3, 18×18 mm, 1,86 g, 0°
Av/ DN CONSTANTIVS (P F AVG), poprsje cara s dijademom d.
Rv/ VIRTVS AV-G-VSTORUM, car u vojnoj odori d., drži koplje i globus, probada zarobljenika, u odsječku A SIS.
RIC VIII, 295.
Inv. br. AMS 20544

19. Constantius II, AD 337–361, *Siscia* mint, 19 January–25 December AD 350.
AE3, 18×18 mm, 1.86 g, 0°
Obv. DN CONSTANTIVS (P F AVG), bust of emperor with diadem right.
Rev. VIRTVS AV-G-VSTORUM, emperor in military dress right, holding spear and globe, stabbing prisoner, A SIS in exergue.
RIC VIII, 295.
Inv. No. AMS 20544

20. Konstancije II, 337. – 361., kovnica nepoznata
AE3, 17×18 mm, 1,71 g, 0°
Av/ DN CONSTANTIVS PF AVG, poprsje cara d.
Rv/ FEL TEMP REPARATIO, car u vojničkoj odjeći l., na brodu, na krmi sjedi Viktorija i upravlja brodom.
RIC VIII ?
Inv. br. AMS 20545

20. Constantius II, AD 337–361, mint unknown
AE3, 17×18 mm, 1.71 g, 0°
Obv. DN CONSTANTIVS PF AVG, bust of emperor right.
Rev. FEL TEMP REPARATIO, emperor in military dress left, on ship, Victory sitting at stern and steering ship.
RIC VIII?
Inv. No. AMS 20545

21. Konstancije II, 337. – 361., kovnica *Siscia*
AE3, 19×18 mm, 1,94 g, 0°
Av/ poprsje cara d.
Rv/ FEL TEMP REPARATIO, feniks d., stoji na gomili kame-
nja, ima zrakastu krunu, u odsječku ? SIS
RIC VIII ?
Inv. br. AMS 20546

21. Constantius II, AD 337–361, *Siscia* mint
AE3, 19×18 mm, 1.94 g, 0°
Obv. bust of emperor right.
Rev. FEL TEMP REPARATIO, phoenix right, standing on pile
of rocks, with radial crown, ? in exergue. SIS
RIC VIII?
Inv. No. AMS 20546

22. Konstancije II, 337. – 361., kovnica nepoznata
AE3, 16×18 mm, 1,33 g, 180°
Av/ (DN) CONST(ANT)IVS P F AVG, poprsje cara s dijade-
mom d.
Rv/ (FE)L TEMP REPARA(TIO), car u vojničkoj odjeći l., na
brodu, drži feniksa na globusu i zastavu s kristogramom, na
krmi sjedi Viktorija i upravlja brodom.
RIC VIII ?
Inv. br. AMS 20547

22. Constantius II, AD 337–361, mint unknown
AE3, 16×18 mm, 1.33 g, 180°
Obv. (DN) CONST(ANT)IVS P F AVG, bust of emperor with
diadem right.
Rev. (FE)L TEMP REPARA(TIO), emperor in military dress
left, on ship, holding phoenix on globe and banner with
Christogram, Victory sitting at stern and steering ship.
RIC VIII?
Inv. No. AMS 20547

23. Vetrano, 350., kovnica *Thessalonica*, 1. ožujka – 25. prosinca 350.
 AE3, 19×20 mm, 2,57 g, 180°
 Av/ DN VETRANIO P F AVG, poprsje cara s dijademom d., u točkastoj kružnici.
 Rv/ VIRTVS EXERCITVM, car u vojničkoj odori, glava l., u d. ruci drži zastavu s kristogramom, l. ruka položena na štit, u odsječku TESB, u točkastoj kružnici.
 RIC VIII, 138.
 Inv. br. AMS 20548

23. Vetrano, AD 350, *Thessalonica* mint, 1 March–25 December AD 350.
 AE3, 19×20 mm, 2.57 g, 180°
 Obv. DN VETRANIO P F AVG, bust of emperor with diadem right, in dotted circle.
 Rev. VIRTVS EXERCITVM, emperor in military dress, head left, holding banner with Christogram in right hand, left hand resting on shield, TESB in exergue, in dotted circle.
 RIC VIII, 138.
 Inv. No. AMS 20548

24. Vetrano, 350., kovnica *Thessalonica*, 1. ožujka – 25. prosinca 350.
 AE3, 19×19 mm, 2,01 g, 0°
 Av/ DN VETRANIO P F AVG, poprsje cara s dijademom d.
 Rv/ VIRTVS EXERCITVM, car u vojničkoj odori, glava l., u d. ruci drži zastavu s kristogramom, l. ruka položena na štit, u odsječku TESB, u točkastoj kružnici.
 RIC VIII, 138.
 Inv. br. AMS 20549

24. Vetrano, AD 350, *Thessalonica* mint, 1 March–25 December AD 350.
 AE3, 19×19 mm, 2.01 g, 0°
 Obv. DN VETRANIO P F AVG, bust of emperor with diadem right.
 Rev. VIRTVS EXERCITVM, emperor in military dress, head left, holding banner with Christogram in right hand, left hand resting on shield, TESB in exergue, in dotted circle.
 RIC VIII, 138.
 Inv. No. AMS 20549

25. Vetrano, 350., kovnica *Thessalonica*, 1. ožujka – 25. prosinca 350.
AE3, 19×19 mm, 2,49 g, 180°
Av/ DN VETRANIO P F AVG, poprsje cara s dijademom d., u točkastoj kružnici.
Rv/ VIRTUS EX(ERC)ITVM, car u vojničkoj odori, glava l., u d. ruci drži zastavu s Kristogramom, l. ruka položena na štit, u odsječku TESF, u točkastoj kružnici.
RIC VIII, 138.
Inv. br. AMS 20550

25. Vetrano, AD 350, *Thessalonica* mint, 1 March– 25 December AD 350.
AE3, 19×19 mm, 2.49 g, 180°
Obv. DN VETRANIO P F AVG, bust of emperor with diadem right, in dotted circle.
Rev. VIRTUS EX(ERC)ITVM, emperor in military dress, head left, holding banner with Christogram in right hand, left hand resting on shield, TESF in exergue, in dotted circle.
RIC VIII, 138.
Inv. No. AMS 20550

26. Vetrano, 350., kovnica *Thessalonica*, 1. ožujka – 25. prosinca 350.
AE3, 17×19 mm, 2,17 g, 0°
Av/ DN (VETRAN)IO P F AVG, poprsje cara d., u točkastoj kružnici.
Rv/ VIRTUS EXERCITVM, car u vojničkoj odori, glava l., u d. ruci drži zastavu s kristogramom, l. ruka položena na štit, u odsječku TESB, u točkastoj kružnici.
RIC VIII, 138.
Inv. br. AMS 20551

26. Vetrano, AD 350, *Thessalonica* mint, 1 March– 25 December AD 350.
AE3, 17×19 mm, 2.17 g, 0°
Obv. DN (VETRAN)IO P F AVG, bust of emperor right, in dotted circle.
Rev. VIRTUS EXERCITVM, emperor in military dress, head left, holding banner with Christogram in right hand, left hand resting on shield, TESB in exergue, in dotted circle.
RIC VIII, 138.
Inv. No. AMS 20551

27. Car nepoznat, kovnica nepoznata

AE3, 18×18 mm, 1,41 g, 0°

Av/ (...) AVG, poprsje cara s dijademom d.

Rv/ vidljivi obrisi cara na brodu, na krmi sjedi Viktorija i upravlja brodom.

RIC VIII ?

Inv. br. AMS 20552

27. emperor unknown, mint unknown

AE3, 18×18 mm, 1.41 g, 0°

Obv. (...) AVG, bust of emperor with diadem right.

Rev. Discernible outlines of emperor on ship, Victory sitting at stern and steering ship.

RIC VIII?

Inv. No. AMS 20552

28. Car nepoznat, kovnica nepoznata

AE3, 17×18 mm, 1,85 g, 180°

Av/ vidljivi obrisi poprsja cara s dijademom d.

Rv/ vidljivi obrisi cara l., na brodu, drži feniksa na globusu i labarum, na krmi sjedi Viktorija i upravlja brodom.

RIC VIII ?

Inv. br. AMS 20553

28. emperor unknown, mint unknown

AE3, 17×18 mm, 1.85 g, 180°

Obv. Discernible outlines of bust of emperor with diadem right.

Rev. Discernible outlines of emperor left, holding phoenix on globe and labarum, Victory sitting at stern and steering ship.

RIC VIII?

Inv. No. AMS 20553

29. Car nepoznat, kovnica *Siscia*
AE3, 18×18 mm, 2,12 g, 0°
Av/ (...) AVG, poprsje cara s dijademom d.
Rv/ car u vojničkoj odjeći l., na brodu, drži feniksa na globusu i labarum, na krmi sjedi Viktorija i upravlja brodom, u odsječku ASIS.
RIC VIII ?
Inv. br. AMS 20554

29. emperor unknown, *Siscia* mint
AE3, 18×18 mm, 2.12 g, 0°
Obv. (...) AVG, bust of emperor with diadem right.
Rev. Emperor in military dress left, on ship, holding phoenix on globe and labarum, Victory sitting at stern and steering ship, ASIS in exergue.
RIC VIII?
Inv. No. AMS 20554

30. Car nepoznat, kovnica nepoznata
AE3, 18×18mm, 1,77 g
Av/ (...) AVG, poprsje cara s dijademom d.
Rv/ jedva vidljivi obrisi, car u vojničkoj odjeći l., na brodu, drži feniksa na globusu i labarum, na krmi sjedi Viktorija i upravlja brodom.
RIC VIII ?
Inv. br. AMS 20555

30. emperor unknown, mint unknown
AE3, 18×18mm, 1.77 g
Obv. (...) AVG, bust of emperor with diadem right.
Rev. Barely discernible outlines, emperor in military dress left, on ship, holding phoenix on globe and labarum, Victory sitting at stern and steering ship.
RIC VIII?
Inv. No. AMS 20555

31. Car nepoznat, kovnica nepoznata
AE3, 16×19 mm, 1,79 g, 180°
Av/ (...) P F AVG, poprsje cara s dijademom d.
Rv/ (FEL TEMP REP)ARATIO, feniks d., stoji na gomili ka-
menja, ima zrakastu krunu.
RIC VIII ?
Inv. br. AMS 20556

31. emperor unknown, mint unknown
AE3, 16×19 mm, 1.79 g, 180°
Obv. (...) P F AVG, bust of emperor with diadem right.
Rev. (FEL TEMP REP)ARATIO, phoenix right, standing on
pile of rocks, with radial crown.
RIC VIII?
Inv. No. AMS 20556

32. Car nepoznat, kovnica nepoznata
AE3, 17×17 mm, 1,37 g
Av/ vidljivi obrisi poprsja cara d.
Rv/ jedva vidljivi obrisi, car u vojničkoj odjeći l., na brodu,
drži feniksa na globusu i labarum, na krmi sjedi Viktorija i
upravlja brodom.
RIC VIII ?
Inv. br. AMS 20557

32. emperor unknown, mint unknown
AE3, 17×17 mm, 1.37 g
Obv. Discernible outlines of bust of emperor right.
Rev. Barely discernible outlines, emperor in military dress
left, on ship, holding phoenix on globe and labarum, Victo-
ry sitting at stern and steering ship.
RIC VIII?
Inv. No. AMS 20557

33. Car nepoznat, kovnica nepoznata

AE3, 18×19 mm, 1,93 g, 0°

Av/ (...) PF AVG, vidljivi obrisi poprsja cara s dijademom d.
Rv/ jedva vidljivi obrisi, car u vojničkoj odjeći l., na brodu,
drži feniksa na globusu i labarum, na krmi sjedi Viktorija i
upravlja brodom.

RIC VIII ?

Inv. br. AMS 20558

33. emperor unknown, mint unknown

AE3, 18×19 mm, 1.93 g, 0°

Obv. (...) PF AVG, discernible outlines of bust of emperor
with diadem right.Rev. Barely discernible outlines, emperor in military dress
left, on ship, holding phoenix on globe and labarum, Victo-
ry sitting at stern and steering ship.

RIC VIII?

Inv. No. AMS 20558

34. Car nepoznat, kovnica *Siscia*

AE3, 18×19 mm, 1,84 g, 0°

Av/ (...) AVG poprsje cara s dijademom d.

Rv/ (FEL TEMP REPAR)ATIO feniks d., stoji na gomili kame-
nja, ima zrakastu krunu, u odsječku SIS.

RIC VIII ?

Inv. br. AMS 20559

34. emperor unknown, *Siscia* mint

AE3, 18×19 mm, 1.84 g, 0°

Obv. (...) AVG, bust of emperor with diadem right.

Rev. (FEL TEMP REPAR)ATIO, phoenix right, standing on
pile of rocks, with radial crown, SIS in exergue.

RIC VIII?

Inv. No. AMS 20559

35. Car nepoznat, kovnica *Siscia*
AE3, 17×17 mm, 1,92 g, 180°
Av/ vidljivi obrisi poprsja cara s dijademom d., u točkastoj kružnici.
Rv/ (VIRTVS AVGVSTORVM), car d. sa zarobljenikom, u d. ruci drži koplje, u lijevoj drži globus.
Konstancije ili Vetranion?
RIC VIII ?
Inv. br. AMS 20560

35. emperor unknown, *Siscia* mint
AE3, 17×17 mm, 1.92 g, 180°
Obv. Discernible outlines of bust of emperor with diadem right, in dotted circle.
Rev. (VIRTVS AVGVSTORVM), emperor right with prisoner, holding spear in his right hand, and globe in his left.
Constantius or Vetranio?
RIC VIII?
Inv. No. AMS 20560

36. Car nepoznat, kovnica nepoznata
AE3, 17×18 mm, 1,48 g, 180°
Av/ poprsje cara d.
Rv/ feniks d., stoji na gomili kamenja, ima zrakastu krunu.
RIC VIII ?
Inv. br. AMS 20561

36. emperor unknown, mint unknown
AE3, 17×18 mm, 1.48 g, 180°
Obv. bust of emperor right.
Rev. Phoenix right, standing on pile of rocks, with radial crown.
RIC VIII?
Inv. No. AMS 20561

37. Car nepoznat, kovnica nepoznata
AE3, 16×16 mm, 1,29 g, 180°
Av/ jedva vidljivi obrisi poprsja cara.
Rv/ jedva vidljivi obrisi feniksa na gomili kamenja.
RIC VIII ?
Inv. br. AMS 20562

37. emperor unknown, mint unknown
AE3, 16×16 mm, 1.29 g, 180°
Obv. Barely discernible outlines of bust of emperor.
Rev. Barely discernible outlines of phoenix on pile of rocks.
RIC VIII?
Inv. No. AMS 20562

38. Car nepoznat, kovnica nepoznata
AE3, 16×17 mm, 1,11 g, 0°
Av/ jedva vidljivi obrisi poprsja cara.
Rv/ jedva vidljivi obrisi feniksa na gomili kamenja.
RIC VIII ?
Inv. br. AMS 20563

38. emperor unknown, mint unknown
AE3, 16×17 mm, 1.11 g, 0°
Obv. Barely discernible outlines of bust of emperor.
Rev. Barely discernible outlines of phoenix on pile of rocks.
RIC VIII?
Inv. No. AMS 20563

Prijevod / Translation: Denis Gracin

Kratice / Abbreviations

RIC VIII
J. P. C. Kent, *The Roman Imperial Coinage*, Vol. VIII, London 1981.

Literatura / Bibliography**Abramić 1927**

M. Abramić, *O novim miljkazima i rimskim cestama Dalmacije*, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku* 49, Split 1927, 139–155.

Bojanovski 1974

I. Bojanovski, *Dolabelin sistem cesta u rimskoj provinciji Dalmaciji*, Sarajevo 1974.

Bonačić Mandinić 2017

M. Bonačić Mandinić, *Ostava kasnoantičkog novca s lokaliteta „Remetin vrt“* in: J. Jeličić Radonić, H. Goericke Lukić, I. Mirnik (eds.), *Faros. Grčki, grčko-ilirski i rimski novac*, Split 2017, 173–187.

Cambi 2001

N. Cambi, *Dugopolje u antici*, in: A. Gulin (ed.), *Dugopolje: zbornik radova općine Dugopolje 1*, Zagreb–Dugopolje 2001, 79–108.

Dukat 1997

Z. Dukat, *Skupni nalaz rimskog kasnocarskog bakrenog novca s lokaliteta Gospin otok*, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu* 30-31/1, Zagreb 1997, 125–128.

Gogala, Radan, Ursić. 2017

M. Gogala, M. Radan, L. Ursić, 2017., *Ceste koje Carstvo znače I.: od arheoloških istraživanja do arheološkog turizma: prapovijesni tulum i rimske ceste 2010. – 2014.*, Dugopolje 2017.

Ilkić 2019

M. Ilkić, *Antički novac iz Sikula*, Kaštela 2019.

Katić 2018

M. Katić, *Castella qui sunt super civitatem Salonitanum*, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku* 111, Split 2018, 245–279.

Kliškić 2001

D. Kliškić, *Prapovijest na području Dugopolja*, in: A. Gulin (ed.), *Dugopolje – zbornik radova općine Dugopolje 1*, Zagreb–Dugopolje 2001, 55–78.

Krizmanić, Prlj Šimić 2001

K. Krizmanić, N. Prlj Šimić, *Dugopolje – kratko putovanje u dugu geološku prošlost*, in: A. Gulin (ed.), *Dugopolje – zbornik radova općine Dugopolje 1*, Zagreb–Dugopolje 2001, 13–28.

Mirnik 1981

I. Mirnik, *Coin hoards in Yugoslavia*, British Archaeological Reports, International Series 95, Oxford 1981.

Nađ 2012

M. Nađ, *Coin hoards in Croatia – an update on the CHY*, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu* 45/1, Zagreb 2012, 395–466.

Ožanić Roguljić, Miloglav 2018

I. Ožanić Roguljić, I. Miloglav, *Arheološka istraživanja na nalazištu Banjače*, Dugopolje 2018.

Rendić-Miočević 1950

D. Rendić Miočević, *Dva skupna nalaza rimskog carskog novca kod Dugopolja u Dalmaciji*, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku* 52, Split 1950, 239–278.